

INFORMACIJA APIE KELIONĘ

Pasas/asmens tapatybės kortelė

Į kelionę galima vykti tik turint galiojančią pasą ar asmens tapatybės kortelę (galioja ne visose šalyse). Šalių, kuriose galioja asmens tapatybės kortelės, sąrašą galite pasitikrinti LR Užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete www.urm.lt: [Konsulinė informacija>Keliaujantiems>Pasirinkite šalį, į kurią vyksite](#).

Vykstant į kelionę privaloma turėti pasą ar asmens tapatybės kortelę (kortelė galioja ne visose šalyse).

Pasas, kurio galiojimo terminas baigiasi kelionės metu, laikomas negaliojančiu. Daugelis valstybių reikalauja, kad turistų pasas galiotų ne trumpiau kaip 6 mėnesius skaičiuojant nuo kelionės pabaigos dienos. Patariama tai išsiaiškinti prieš išvykstant ir, esant reikalui, pasikeisti pasą ar prasižesti jo galiojimo laiką. Tikslesnę informaciją apie tai gali suteikti Jūsų kelionės pardavimo agentas, taip pat migracijos tarnybos. Pažymėtina, kad vaikų asmens dokumentai galioja trumpesnę laiką (2-5 metus), todėl, ruošdami vaiką kelionei, tėvai (globėjai) turėtų atkreipti dėmesį į jo paso galiojimo laiką. Tikslesnės informacijos teiraukitės Jus aptarnaujančio kelionių pardavimo agento.

Į kelionę būtina vežtis pasą (asmens tapatybės kortelės negalioja) vykstant į keliones: Sankt Peterburgas (B-51), Maskva ir Auksinis Rusijos žiedas (B-161), Karaliaučiaus kraštas su poilsiu prie jūros (B-162), Baltarusija: Gardinas ir Augustavo kanalas (B-159), Baltarusija: Minskas ir senieji LDK miestai (B-54), Ukraina: Kijevas, Lvovas ir nuostabios pilyys (B-150).

Laisvas asmenų judėjimas

Kertant Šengeno valstybių narių vidaus sienas, nebėra asmens dokumentų kontrolės. Tačiau tai nereiškia, kad judėjimas Šengeno erdveje yra prilyginamas judėjimui vienoje valstybėje narėje be kelionės ar tapatybės dokumento. Šengeno šalių teisėsaugos institucijų atstovai, vadovaudamiesi nacionaliniais teisės aktais, turi teisę savo šalies teritorijoje patikrinti asmens tapatybę, todėl **keliaujantis asmuo privalo asmens dokumentą turėti su savimi**.

Be to, valstybės narės pasiliko sau teisę tam tikram laikui sugrąžinti kontrolės pasienyje procedūras, jeigu kiltų grėsmė jų saugumui ar viešajai tvarkai. Pasienio kontrolė gali būti atkurta ir masinių tarptautinių sporto renginių metu.

Sienų kirtimo ir pasų kontrolės tvarka Šengeno erdvei nepriklausančių valstybių piliečiams (ne Lietuvos piliečiams) bei asmenims, neturintiems pilietybės, yra kitokia. Informacijos apie šią tvarką galite rasti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete: www.urm.lt. Pasą ir kitus asmens dokumentus kelionės metu ypatingai saugokite. Praradus pasą ar kitus asmens dokumentus, taip pat juos sugadinus, nedelsiant informuokite apie tai NOVATURO kelionės vadovą. Praradus pasą ar jį sugadinus, turi būti išduotas asmens grįžimo dokumentas. Jis išduodamas Užsienio reikalų ministro 2008 m. birželio 18 d. įsakymo Nr. V-141 „Dėl Asmens grįžimo pažymėjimo išdavimo ir įforminimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ nustatyta tvarka, todėl jo išdavimas gali užtrukti, ypač jei užsienio šalyje nėra Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulato. Asmens grįžimo pažymėjimas yra skirtas tik grįžimui į kilmės šalį, todėl su juo vyksti į kitas valstybes negalima. Išlaidas, susijusias su asmens grįžimo pažymėjimo išdavimu bei grįžimu į kilmės šalį, taip pat išlaidas už papildomai praleistą laiką užsienio šalyje apmoka pats turistas.

Vizos

Europos Sąjungos piliečiams, vykstantiems į keliones aprašytas NOVATURO kataloge ar internetinėje svetainėje, galioja bevizio įvažiavimo režimas (išskyrus keliones: Sankt Peterburgas (B-51), Maskva ir Auksinis Rusijos žiedas (B-161), Karaliaučiaus kraštas su poilsiu prie jūros (B-162), Baltarusija: Minskas ir senieji LDK miestai (B-54)). Valstybių, į kurias vykstant LR piliečiams reikia vizos, sąrašą galite rasti ir informaciją pasitikslinti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos svetainėje internete www.urm.lt.

Atkreipiame dėmesį, kad vykstant į kelionę Karaliaučiaus kraštas su poilsiu prie jūros (B-162), Sankt Peterburgas (B-51) Lietuvos piliečiai turizmo tikslais galės gauti nemokamą elektroninę vizą. Tam ne vėliau kaip prieš 4 kalendorines dienas iki numatomos kelionės reikės užpildyti elektroninę formą Rusijos Federacijos užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje (notoje nurodoma nuoroda <http://electronic-visa.kdmid.ru/index.html>). Tokia viza galios 30 dienų ir leis būti Kaliningrado srityje ir Sankt Peterburge ne ilgiau kaip 8 paras nuo įvažiavimo. Į kitas Rusijos Federacijos teritorijas su šia viza vyksti nebus galima.

Vizų išdavimo tvarka ir kiti imigracijos reikalavimai ne Lietuvos piliečiams bei asmenims, neturintiems pilietybės, gali būti kitokie. Informaciją apie vizas ir jų gavimo tvarką teikia reikiamos šalies diplomatinės atstovybės ir/ar konsulinės įstaigos. Jeigu Lietuvoje gyvenantys asmenys kitos šalies vizos Lietuvoje įsigyti negali, jie turi kreiptis į artimiausią reikiamos šalies ambasadą.

Turintys leidimus gyventi Europos Sąjungoje keliauja be vizų

Šengeno/ES valstybės narės išduotas galiojantis leidimas gyventi ir kelionės dokumentas yra tinkamas trumpam atvykti į kitą Šengeno valstybę narę be vizos. Atkreipiame dėmesį, kad **Airijos, Bulgarijos, Jungtinės Karalystės, Kipro, Kroatijos ir Rumunijos** išduoti leidimai gyventi nesuteikia teisės atvykti be vizos, nes šios šalys netaiko Šengeno teisyno nuostatų.

Vaikų išvykimo į užsienio valstybes tvarka Lietuvoje

Už vykstančių į užsienio valstybes vaikų iki 18 metų sveikatą, gyvybę, priežiūrą, teisių ir teisėtų interesų gynimą atsako tėvai, globėjai arba vaiką lydėti įgalioti asmenys. **Vaikas, vykstantis į kelionę, privalo turėti galiojančią pasą.** Su vienu iš tėvų, vaiką lydėti įgaliotą asmeniu vykstančiam ar vienam keliaujančiam vaikui raštiško vieno iš tėvų **sutikimo nereikia, jeigu vaikas vyksta į Šengeno erdvei priklausančią valstybę.**

Su tėvais, globėju, vaiką lydėti įgaliotą asmeniu ar vienam keliaujančiam vaikui vykstant į užsienio valstybę, **nepriklausančią Šengeno erdvei**, būtina laikytis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 22 d. nutarimo Nr. 302 „Dėl vaiko laikino išvykimo į užsienio valstybes, nepriklausančias Šengeno erdvei, tvarkos aprašo patvirtinimo“ reikalavimų. Ši tvarka nėra taikoma, jei nepilnamečio Lietuvos Respublikos piliečio nuolatinei gyvenamoji vieta yra deklaruota užsienio valstybėje, kaip to reikalauja [Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo](#) nuostatos. Laikantis šiame nutarime įtvirtintos tvarkos, **vaikui, su vienu iš tėvų vykstančiam į užsienio valstybę, nepriklausančią Šengeno erdvei, antrojo tėvo sutikimo tam, kad vaikas išvyktų, nereikia.** Jei vaikas vyksta vienas ar su jį lydintiu asmeniu (ne su vienu iš tėvų), Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams turi būti pateikiamas bent vieno iš tėvų arba globėjo (rūpintojo) **rašytinis sutikimas**, kad vaikas išvyktų vienas ar su jį lydintiu asmeniu, ir **šio sutikimo kopija**. Sutikime parašo tikrumas turi būti patvirtintas **notaro** arba Lietuvos Respublikos diplomatinės atstovybės ar konsulinės įstaigos pareigūno, arba seniūno. Vaikui išvykstant į užsienio valstybę su jį lydintiu asmeniu, bent vieno iš tėvų arba globėjo (rūpintojo) rašytiniame sutikime turi būti nurodyti vaiko lydinčio asmens ir vaiko duomenys: vardas, pavardė, gimimo data arba asmens kodas, Lietuvos Respublikos piliečio paso, asmens tapatybės kortelės arba kito asmens tapatybę patvirtinančio dokumento duomenys (numeris, kas ir kada išdavė), galiojimo laikas. Tuo atveju, **kai vaiko pavardė nesutampa** su vieno iš tėvų, su kuriuo jis išvyksta į užsienio valstybę, pavardę, Valstybės sienos apsaugos tarnybos pareigūnams pareikalavus pateikiamas vaiko **gimimo liudijimas**. Net ir tada, kai vaiko ir vieno iš tėvų pavardės sutampa, pasienio kontrolės punkto pareigūnai turi teisę pareikalauti vaiko gimimo liudijimo, jeigu jiems kyla abejonių dėl vaiko ir suaugusiojo giminystės ryšių. Tokios situacijos dažniausiai pasitaiko tuomet, kai vaiko ir kartu keliaujančio suaugusiojo pavardės yra identiškos, t.y. sutampa ir pavardžių galūnės. Vaiko, kuriam yra nustatyta globa (rūpyba), globėjas (rūpintojas), vaikų globos (rūpybos) institucijos vadovas ar jo įgaliotas atstovas, likus ne mažiau kaip 3

dienoms iki numatomo vaiko laikino išvykimo į užsienio valstybę, privalo raštu informuoti savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybą (skyrių) apie numatomą vaiko laikiną išvykimą į užsienio valstybę, nurodymas kelionės tikslą, trukmę ir šalį, į kurią vaikas išvyksta.

Šie reikalavimai netaikomi asmenims, iki 18 metų amžiaus sudariusiems santuoką (įgijusiems visišką civilinį veiksnumą) arba teismo tvarka pripažintiems visiškai veiksniais (emancipuotiems).

Šengeno erdvėje reikalinga tik viena viza

Užsieniečiui norint keliauti po Šengeno susitarimo teritoriją reikalinga tik viena viza. Katalogo rengimo metu **Šengeno erdvei priklauso 26 valstybės** (22 ES narės: Austrija, Belgija, Danija, Graikija, Ispanija, Italija, Liuksemburgas, Nyderlandai, Portugalija, Prancūzija, Suomija, Švedija ir Vokietija, Lietuva, Latvija, Čekija, Estija, Lenkija, Malta, Slovakija, Vengrija, Slovėnija ir 4 ne ES valstybės: Islandija, Lichtenšteinas, Norvegija ir Šveicarija). NOVATURAS neatsako už tai, kad, neįsigijęs (negavęs) vizos, turistai neišvyksta į kelionę arba dėl vizos neturėjimo yra priverstas nutraukti kelionę. Tokiu atveju į gyvenamąją vietą turistai grįžta pats.

NOVATURAS taip pat neatsako už pasienio bei migracijos tarnybų priimtus sprendimus turistų atžvilgiu.

Daugiau ir naujausios informacijos galite rasti: www.urm.lt.

Transporto priemonė

Į keliones vykstama dviejų kategorijų – turistinės klasės ir mikroautobusais.

Turistinės klasės – tai 28–76 sėdimų vietų autobusai. Juose yra garso ir vaizdo grotuvai, tualetas, vėdinimo sistema, sėdynės pusiau atsilenkia. Kai kuriuose autobusuose yra karšto vandens aparatas (naudojamas tik sustojimo metu), vandens kiekis ribotas. Mikroautobusai – tai 16–19 sėdimų vietų autobusai, kuriuose yra garso ir vaizdo grotuvai, vėdinimo sistema.

Sėdėjimo vieta autobuse

Bent kartą keliausiusiems su NOVATURU - vietos pasirinkimą autobuse dovanojame. Vietą autobuse, kurioje sėdėsite kelionės metu, galite pasirinkti pas kelionių pardavimo agentą užsakydami kelionę. Užsakymo metu rinkitės Jums labiausiai patikusią laisvą vietą autobuse ir už ją nieko nemokėkite. Pirmą kartą keliaujantiems - kelionėms, kurių trukmė iki 7 d. (imtinai), vietos autobuse pasirinkimas kainuos 3 EUR, o kelionėms nuo 8 d. – 5 EUR.

Kelionių organizatorius, esant reikalui, pasilieka sau teisę pakeisti Jūsų pasirinktą vietą autobuse. Vienas turistai, vykstantis į kelionę, sėdėjimo vietą gali rinktis tik greta jau rezervavusių vietų pavienių keliautojų. Kitu atveju kelionių organizatorius pasilieka teisę be atskiro pranešimo sėdėjimo vietą koreguoti.

Išvykimo data

Kelionių išvykimo datos gali keistis dėl iš anksto nuo kelionių organizatoriaus nepriklausančių aplinkybių (meteorologinės sąlygos, masiniai renginiai, vietos valdžios sprendimai, keltų tvarkaraščių pasikeitimai ir kt.). Šią informaciją Jums suteiks kelionių pardavimo agentas, pas kurį užsisakėte kelionę, darbuotojai arba ją galite rasti NOVATURO interneto svetainėje www.novaturas.lt.

Papildomos kelionių išvykimo datos

Kelionių organizatorius, atsižvelgdamas į kai kurių kelionių paklausą, sezono metu gali pasiūlyti papildomų kelionių išvykimo datų. Šios informacijos teiraukitės kelionių pardavimo agento arba ieškokite internetiniame puslapyje www.novaturas.lt.

Išvykimo į kelionę laikas ir vieta, autobuso valstybinis numeris ir kelionės vadovo informacija

Ne vėliau kaip 3 dienas prieš išvykimą būtinai pasitikslinkite išvykimo į kelionę laiką. Informaciją apie išvykimo į kelionę laiką ir vietą, autobuso valstybinį numerį ir kelionės vadovo vardą ir pavardę, likus 3 dienoms iki kelionės, Jums pranešime trumpąja žinute. Šią informaciją Jums taip pat gali suteikti kelionių pardavimo agentas, pas kurį užsisakėte kelionę arba ją galite rasti NOVATURO interneto svetainėje adresu: www.novaturas.lt>Svarbi informacija>Pazintinių-kelionių-išvykimo laikai.

Į išvykimo vietą atvykite 10–15 min. iki nurodyto išvykimo laiko.

Išvykimo į kelionę ir grįžimo iš kelionės miestų eiliškumas Lietuvoje gali nesutapti.

Tikslų autobuso modelį, pagaminimo metus, valstybinį numerį ir informaciją apie autobusą rasite prie kiekvienos kelionės datos internetiniame puslapyje www.novaturas.lt.

Atmintinė vykstančiajam į kelionę

Keliautojo atmintinėje nurodyta detali informacija, reikalinga ruošiantis į pasirinktą kelionę: atskirų objektų kainos, apranga bei avalynė, kurios gali prireikti kelionės metu, kiti daiktai, kuriuos rekomenduojame pasiimti į kelionę. Atmintinę galite rasti interneto svetainėje www.novaturas.lt. prie kiekvienos kelionės programos. Jei neturite galimybės pasižiūrėti interneto svetainėje, reikalaukite, kad kelionių pardavimo agentas, pas kurį pirkote kelionę, Jums šią atmintinę atspausdintų.

Kelionės kaina

Kelionių organizatorius turi teisę likus iki kelionės pradžios ne mažiau kaip 20 dienų, padidinti kelionės kainą dėl to, kad pasikeičia vežimo išlaidos, įskaitant išlaidas degalams, privalomiems mokesčiams ar atitinkamų valiutų keitimui, taip pat pasikeitus valiutos keitimo kursams, taikomiems kelionei. Informaciją apie tai Jums suteiks kelionių pardavimo agentas arba kelionių organizatoriaus atstovas.

Išvykimo / atvykimo į viešbučius ir išvykimo/sugrįžimo į iš kelionės laikas, bei nuvažiuojamas atstumas

Išvykimo / atvykimo iš/į viešbučius, Lietuvos Respublikos valstybės sienos kirtimo laikas sugrįžus iš kelionės, bei nuvažiuojamas atstumas priklauso nuo daugelio faktorių, kurių neįmanoma iš anksto numatyti: meteorologinių sąlygų, transporto kamščių, kelių būklės, jų remonto darbų bei kt. nenumatytų aplinkybių. Kataloge nurodomi apytikriai išvykimo/atvykimo į viešbučius / Lietuvos Respublikos valstybinės sienos kirtimo laikai ir atstumai, kurie gali keistis dėl neįmanomų iš anksto numatyti sąlygų. Kelionių organizatorius nebus laikomu atsakingu, jei dėl aukščiau išvardintų ar kitų iš anksto nenumatytų aplinkybių išvykimo / atvykimo į viešbučius ir (ar) Lietuvos Respublikos valstybinės sienos kirtimo laikai skirsis nuo nurodytų kataloge ar šioje informacijoje. Kataloge vartojamos sąvokos:

„Naktį išvykstate“ – tai išvykimo į kelionę laikas, kuris yra ~ 1–3 val. ryto, priklausomai iš kurio miesto (Vilniaus ar Kauno) išvykstate.

„Labai anksti ryte“ – tai išvykimo į kelionę laikas, kuris yra ~ 3–6 val. ryto, priklausomai iš kurio miesto (Vilniaus ar Kauno) išvykstate.

Žemėlapiai prie kelionių programų

Prie kelionių programų yra pateikti stilizuoti žemėlapiai, kuriuose nurodytas orientacinis kelionės maršrutas. Kelionių organizatorius iki kelionės pradžios turi teisę keisti nurodytą orientacinį maršrutą. Naujausios informacijos ieškokite interneto svetainėje www.novaturas.lt arba klauskite pas Jus aptarnaujantį kelionių pardavimo agentą.

Mokami objektai, pramogos ir ekskursijos

Mokami objektai, papildomai mokamos pramogos bei ekskursijos kataloge pažymėti (*), (**), (***) kiekvienos kelionės aprašyme, o skyrelyje „Neįskaičiuota“ nurodyta **apytikslė įėjimų į mokamus objektus bilietų kainų bendra suma**. Ši suma gali keistis, nes nuo katalogo spausdinimo momento iki kelionės pradžios mokamų objektų kainos gali pasikeisti. Laisvu laiku aplankyti siūlomų objektų bilietų kainos nėra įtrauktos į bendrą mokamų objektų bilietų kainų sumą.

Už mokamus objektus turistai moka pats tos šalies, kurioje yra lankomas objektas, valiuta. Jei mokamas objektas kataloge nėra pažymėtas (*), tai reiškia, kad nebus einama į objekto vidų.

Papildomai mokamos ekskursijos pažymėtos (**). Lankomi mokami objektai neįskaičiuoti į ekskursijų kainą. Kai kurie lankomi objektai ar pramogos, kurie pažymėti (***) užsakomi rezervuojant kelionę.

Kai kurių vietovių ir lankomų objektų gidai – už papildomą mokėjimą

Dėl nuo kelionių organizatoriaus nepriklausančių aplinkybių, tokių kaip meteorologinės sąlygos, transporto kamščiai, masiniai renginiai, vietos valdžios sprendimai, kelių būklė bei jų remonto darbai ir kt., pagal programą lankomas objektas gali būti pakeistas kitu alternatyviu lankomu objektu ar pakeistas objektų lankymo eiliškumas.

Papildomai mokamos ekskursijos/jų paketai

Dėl nuo kelionių organizatoriaus nepriklausančių aplinkybių, tokių kaip meteorologinės sąlygos ir kt., pagal programą gali būti nevykdoma viena ar kelios ar visos iš papildomai mokamų ekskursijų, tuomet pinigai už šią ekskursiją grąžinami proporcingai sumokėtai sumai už jas. Dėl pinigų grąžinimo prašome kreiptis grįžus iš kelionės į savo kelionių pardavimo agentą.

Išvykimo į ekskursiją vieta gali nesutapti su viešbučiu, kuriame gyvenate. Ją kelionės metu nurodys kelionių vadovas.

Išvykus į kelionę, nevykstant į įsigytas ekskursijas, pinigai už jas nėra grąžinami.

INFORMACIJA APIE VIEŠBUČIUS

Maitinimas

Konkrečių maitinimo paslaugų teikimo tvarką, laiką, patiekalų ir gėrimų pasirinkimo įvairovę nustato viešbučio administracija priklausomai nuo šalies specifikos, viešbučio kategorijos ir kt.

Koks maitinimas bus teikiamas kelionės metu yra nurodyta prie kiekvienos kelionės aprašymo skyriuje „Į kelionės kainą įskaičiuota“. Galimi maitinimo tipai: „*kontinentiniai pusryčiai*“ – kava arba arbata, bandelė, sviestas, džemas arba „*pagerinti kontinentiniai pusryčiai*“ – kava arba arbata, bandelė, sviestas, džemas, sūris, dešra arba kumpis. Daugelyje viešbučių pusryčiams patiekiamos sultys, vanduo. Vakarienes (jei įskaičiuotos į kelionės kainą): Italijoje dažniausiai patiekiami 2 patiekalai ir desertas arba vaisiai.

Gėrimai vakarienių metu į maitinimo kainą neįskaičiuoti.

Esant ankstyvam išvykimui iš viešbučio ar vėlyvam atvykimui į viešbutį gali būti pateikiamas pusryčių paketas/šalta vakarienė, jeigu tokia galimybė numatyta pagal konkretaus viešbučio taisykles.

Apgyvendinimas

Kataloge aprašytų kelionių metu turistai apgyvendinami 3*, 2* arba „turistinės klasės“ viešbučiuose.

Nei pasaulio mastu, nei Europos Sąjungoje nėra bendros apgyvendinimo įstaigų klasifikavimo sistemos ar standarto. Kiekvienoje šalyje viešbučiai ir kitos apgyvendinimo įstaigos klasifikuojamos pagal tos valstybės nustatytus kriterijus, o jų klasifikaciją atlieka valstybinės, vietos ar kitos kompetentingos institucijos. Viešbučio kategorija priklauso nuo jo būklės, teritorijos dydžio, kambarių dydžio ir jų įrengimo, aptarnavimo lygio, teikiamų paslaugų kiekio bei kokybės ir kt. Kiekvienoje šalyje kategorijai keliami reikalavimai ir jų interpretavimas gali skirtis. Ne visose šalyse yra oficialios kategorizavimo sistemos, ne visur kategorizavimas privalomas. Kadangi, priklausomai nuo šalies, egzistuoja skirtingi vienuodų viešbučių kategorijų standartai, kiekvienoje valstybėje kategorijų reikalavimai ir jų interpretavimas gali skirtis. Vienos kategorijos viešbučiai gali skirtis ne tik skirtingose, bet ir toje pačioje šalyje.

Kataloge pateikiamuose kelionių aprašymuose nurodyta viešbučių, kuriuose gyvenama kelionės metu, tos šalies oficiali kategorija pagal informacijos ruošimo metu gautą naujausią informaciją iš viešbučių.

Jei kelionės metu yra daugiau nei 1 nakvynė viešbutyje, viešbučių, kuriuose apgyvendinama grupė, kategorija gali skirtis (t.y. tos pačios kelionės metu turistai gali būti apgyvendinti skirtingų kategorijų viešbučiuose). Tos pačios grupės turistai gali būti apgyvendinti skirtinguose tos pačios kategorijos viešbučiuose. Kai kuriuose mažaukščiuose viešbučiuose gali nebūti lifto.

„Turistinė klasė“ – tai minimalių patogumų viešbučiai, svečių namai arba pensionai, kurių kambariuose yra dušas arba vonia, tualetas. Kai kuriuose gali būti ir balkonas, televizorius, telefonas, šaldytuvai.

Viešbučiuose gali būti vienviečiai, dviviečiai, triviečiai kambariai ar apartamentai (numeris, kuriame du atskiri miegamieji kambariai naudojami vienu dušu ir tualetu).

Užsakius kelionę specialiu, ypatingu pasiūlymu metu, suteiktas apgyvendinimo tipas gali skirtis nuo aukščiau išvardintų.

Atkreipiame dėmesį, kad standartiniame dviviečiame viešbučio kambarielyje, priklausomai nuo viešbučio interjero, gali būti viena dvigulė arba dvi atskiros lovos. Turint specialių pageidavimų dėl lovos tipo, prašome prieš užsisakydami kelionę, apie šiuos pageidavimus informuoti kelionių pardavimo agentą, jei užsakymą darote internetu – teisingai pasirinkite jums tinkamą lovos tipo variantą.

Įprastai viešbučiuose nebūna **triviečių kambarių** arba jų skaičius yra labai ribotas. Užsakius vietą trečiajam asmeniui, dviviečiame kambarielyje pastatoma papildoma (sudedama) lova, sofa arba sulankstomas fotelis. Tuo atveju, jei **neįmanoma užsakyti triviečio kambario arba viešbutis tokių neturi** – vienas iš trijų asmenų apgyvendinamas vienviečiame kambarielyje.

Kambarielyje esantis kondicionierius dažniausiai nuomojamas už papildomą mokėjimą.

Viešbučiuose draudžiama laikyti maistą kambarielyje, mini bare ar šaldytuve.

Viešbučio administracija savo nuožiūra apgyvendina poilsiautojus atvykimo dieną laisvuose užsakymo tipo kambariuose. Turistai viešbučio administracijos nustatyta tvarka gali būti apgyvendinti skirtingo tipo viešbučio kambariuose. Prašymai gyventi konkrečiame viešbučio aukšte, kaimyniniuose kambariuose ir pan. laikomi papildomais turistų pageidavimais, kurie neįpareigoja kelionių organizatoriaus ir viešbučio. Jie yra tenkinami tik esant galimybei.

Kelionės aprašyme dažniausiai būna pateikti pavyzdiniai apgyvendinimo objektai būsimos kelionės metu. Tikslius viešbučių pavadinimus, kuriuose turistai bus apgyvendinami kelionės metu, galite sužinoti pas kelionių pardavimo agentą ne anksčiau nei likus 3 dienoms iki kelionės išvykimo.

Atkreipiame dėmesį, kad interneto svetainėje www.novaturas.lt kelionių aprašymuose, skiltyje „Apgyvendinimas“ pateikiamos pavyzdinės kambarių nuotraukos, kurios gali skirtis nuo realaus apgyvendinimo. Net vienodo tipo viešbučių kambariai gali skirtis savo dydžiu, lokacija, kambario suprojektavimu, kambariye esančių baldų išdėstymu ir realia kambario būkle.

Privažavimas prie viešbučio

Atkreipiame dėmesį, kad dėl kai kurių viešbučių lokacijos (viešbutis ant stataus kalno, senamiestyje ir pan.) autobusai ne visada gali privažiuoti prie visų mūsų siūlomų viešbučių ar apartamentų. Tokiu atveju turistai atvežami/paimami iki tam tikros vietos ir kelis šimtus metrų iki/nuo apgyvendinimo vietos gali tekti eiti pėsčiomis.

Nakvynės laivų kajutėse

Kelionėse, kurių metu yra numatytos **nakvynės laivų kajutėse**, pateikiama **kaina „nuo“**, tai yra kelionės kaina su įskaičiuota vieta žemiausios kategorijos keturvietėje kajutėje be lango. Vietų skaičius laivuose už mažiausią kainą yra ribotas.

Vietą kajutėje arba aukštesnės kategorijos laivo kajutę turistas gali rinktis pats ir už ją mokėti papildomai pasirenkant iš laivų linijų tuo metu siūlomų kajutių. Laivuose yra dvivietės, trivietės, keturvietės kajutės be langų arba su langais skirtinguose deniuose (priklausomai nuo kajutės kategorijos). Priklausomai nuo laivo modelio, paslaugų kiekis ir įvairovė laive, kajutių modifikacija, jų plotas ir vidaus įranga gali skirtis.

Pateikta informacija (126 p.) apie paslaugas laivuose, kajutių kategorijas yra preliminarinė ir pateikta pagal laivų linijų pateiktus duomenis katalogo spausdinimo metu. Gauta informacija apie pasikeitimus nedelsiant pateikiama kelionių pardavimo agentams.

Vienas turistai

Jei turistai vyksta **vienas ir neperka vienviečio kambario** – jis yra **apgyvendinamas** su kitais grupės turistais **dviviečiame, dviviečiame su pristatoma lova arba triviečiame kambariye**. Vienviečiai kambariai užsakomi už papildomą mokesį. Keliaudamas vienas ir neužsisakęs vienviečio kambario, turistai sutinka, kad kelionės metu jis bus apgyvendintas viename kambariye su bet kuriuo kitu (kitais) tos pačios lyties grupės turistu (-ais) dviviečiame, dviviečiame su pristatoma lova arba triviečiame kambariye.

Viešbučio para

Atvykimo dieną viešbučio paros pradžia yra 14–18 valanda, išvykimo dieną viešbučio paros pabaiga yra 10–12 valanda.

Kelionės kaina „nuo“

Kelionės kaina priklauso nuo kelionės krypties, trukmės, datos ir kt. Konkretios Jus dominančios kelionės kainos bei informacijos apie tai, kada ir kokiomis sąlygomis galioja mažiausia kaina (t.y. kelionės datos ir pan.), teiraukitės savo kelionių pardavimo agento arba apsilankykite NOVATURO interneto puslapyje www.novaturas.lt.

Vaikai pažintinėse kelionėse autobusu

Atkreipiame Jūsų dėmesį ir rekomenduojame vykstant su vaikais įvertinti kelionės trukmę, vaiko amžių, vaiko patirtį keliaujant ankstesnėse kelionėse ir vaiko galimybes keliauti autobusu – pagal tai pasirenkant kelionės programą. Prašome įvertinti prieš įsigyjant kelionę, ar vaikui ta kelionė bus tinkama, atsižvelgiant į jos trukmę, vykimo autobusu dienų skaičių, specifškumą, lankomų objektų skaičių ir kitus kriterijus, kurie gali daryti įtaką vaiko nuovargiui, užimtumo trūkumui, pvz., ilgoje kelionėje autobusu ir kitus kriterijus. Kelionių organizatorius pasilieka teisę atskirais atvejais netvirtinti kelionės užsakymo keliaujantiems su vaikais (ypač mažamečiais).

KITA INFORMACIJA

Prašome atkreipti dėmesį, kad pažintinės kelionės autobusu yra organizuojamos įvairiu metų laiku, visuomet prašome savarankiškai ir atidžiai prieš renkant kelionę ir jos kryptį, išsianalizuoti pasirinktos šalies vidutinę to laikotarpio, kuomet planuojama kelionė, temperatūrą, klimato ypatybes, augmeniją ir kitas Jums kaip turistui svarbias, tačiau nuo kelionių organizatoriaus NOVATURAS nepriklausančias aplinkybes. Tai leis Jums pasirinkti labiausiai Jūsų lūkesčius atitinkančią ir tenkinančią pažintinę kelionę autobusu.

Atkreipiame dėmesį, kad šalyse į kurias NOVATURAS organizuoja poilsines keliones klimatas, gyvūnija, augmenija ir kiti veiksniai gali skirtis nuo esančios Lietuvoje, rekomenduojame visuomet būti pasirūpinus tinkamomis apsaugos ir kitomis Jums būtinomis ir reikalingomis priemonėmis, viešint kitoje šalyje.

Europos sveikatos draudimo kortelė (toliau – ESDK) galioja ir reikalinga laikinai vykstant į Europos Sąjungos šalis, Norvegiją, Islandiją, Lichtenšteiną bei Šveicariją (toliau – ES šalis). Europos sveikatos draudimo kortelė **nėra kelionės draudimo alternatyva**.

ESDK patvirtina, kad asmuo apdraustas privalomuoju sveikatos draudimu ir turi teisę ES šalyje gauti būtinosios medicinos pagalbos paslaugas, kompensuojamas iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų. Privalomojo sveikatos draudimo lėšomis kompensuojamos sveikatos priežiūros paslaugos ES šalyse teikiamos pagal tose šalyse galiojančią valstybinės sveikatos apsaugos sistemos tvarką, tai reiškia, kad Lietuvos Respublikoje privalomuoju sveikatos draudimu apdrausti asmenys turi teisę gauti tas pačias paslaugas už tokią pat kainą, kaip ir ES šalies, kurioje lankosi, gyventojai. Tam, kad galėtų pasinaudoti šia teise, laikinai vykdamas į kitą ES šalį, asmuo privalo turėti ESDK, kurią, kreipdamasis į gydymo įstaigą dėl būtinosios medicinos pagalbos, kartu su asmens tapatybę patvirtinančiu dokumentu turi pateikti įstaigos registruotoje ar ligoninėse priimamajame. Daugiau informacijos galite rasti internete adresu: www.ktlk.lt/gyventojams/europos-sveikatos-draudimo-kortele/. Atkreipiame Jūsų dėmesį, kad privačiose medicinos įstaigose dažniausiai nėra galimybės pasinaudoti ESDK.

Medicinių išlaidų draudimas

Vykstant į kelionę **rekomenduojame įsigyti medicininių išlaidų draudimą**, garantuojantį būtinos medicininės pagalbos užsienyje ir papildomų išlaidų, susidariusių dėl draudiminio įvykio, apmokėjimą. Tokį draudimą galite įsigyti per kelionių pardavimo agentą arba draudimo bendrovių atstovybėse.

Atidžiai perskaitykite visą informaciją, pateiktą draudimo polise. Išlaidų kompensavimo tvarka ir dokumentai, kuriuos reikalaujama pateikti prašant kompensuoti patirtas išlaidas ar gauti kitokią draudimo išmoką, įvairiose draudimo bendrovėse gali skirtis. Ne visos užsienio šalių medicinos įstaigos dirba su draudimo kompanijomis, todėl gali tekti sumokėti už jų suteiktas gydymo paslaugas vietoje, net jei ir turite medicininių išlaidų draudimą. Reikalaukite iš gydytojo tokių dokumentų: pažymos, kurioje būtų nurodyta diagnozė; gydymo išlaidų sąskaitos, patvirtintos gydytojo parašu ir spaudu, taip pat reikės vaistų receptų ir išrašytų vaistų pirkimo kvitų. Už gydymą ligoninėje, greitosios pagalbos paslaugas pagal draudimo polise nustatytas sąlygas sumokės draudimo bendrovė, jei laiku kreipsitės į draudimo bendrovės atstovą (adresai būna nurodyti polise), kuris įgaliotas pasirūpinti gydymu ir atsiskaitymu už jį, ir laikysitės visų Jūsų draudimo polise nurodytų procedūros reikalavimų.

Draudimo bendrovės nekompensuoja išlaidų, susijusių su grįžimu (po ligos) į gyvenamąją vietą ar prisijungimu prie grupės kelionės tęsimui, išskyrus tuos atvejus, kada gydytojas nurodo, kad ligoniui būtinas transportavimas į gyvenamąją vietą.

Įsigydami medicininių išlaidų draudimą per kelionių pardavimo agentus arba draudimo bendrovių atstovybėse, prašykite, kad darbuotojai parodytų, kur draudimo polise nurodytas kontaktinis tel. numeris, kuriuo turėtumėte skambinti nelaimės atveju ir užregistruoti įvykį.

Neįvykusios kelionės rizikos draudimas

Užsisakant kelionę rekomenduotina apsidrausti neįvykusios kelionės rizikos draudimu, kuris sudaro galimybę išvengti nuostolių, jei kelionė neįvyksta dėl priežasčių, susijusių su pačiu keliaujančiuoju. Neįvykusios kelionės draudimas apima visas pagrindines rizikas, dėl kurių gali neįvykti kelionė – paties asmens ar artimų jo šeimos narių liga ar mirtis, eismo įvykis vykstant į kelionę, dėl kelionės dieną ar prieš pat ją prarasto turto ir t.t.

Neįvykusios kelionės draudimu gali draustis tik vienas iš keliaujančiųjų asmenų arba visi kartu keliaujantys turistai. Šiuo draudimu galima apsidrausti tiek atskirai, tiek kartu su įprastu medicininių išlaidų draudimu.

Daugiau informacijos apie neįvykusios kelionės rizikos draudimo sąlygas teiraukitės kelionių pardavimo agento arba draudimo kompanijose.

Bagažo draudimas

Kelionės metu kelionių organizatoriaus ir jo partnerių atstovai deda visas pastangas turistų daiktų saugumui užtikrinti (transporto priemonės visada užrakinamos, jose dažniausiai lieka vairuotojas, stovėjimui parenkamos saugios aikštelės ir kt.). Vis dėlto, keliaujant, ypač į pietų šalis, gali pasitaikyti vagysčių net ir iš užrakintų autobusų. Dėl šios priežasties vykstant į kelionę rekomenduojame įsigyti bagažo draudimą, kuris, priklausomai nuo konkrečios draudimo bendrovės siūlomų draudimo sąlygų, gali apimti tokias rizikas kaip daiktų vagystės, praradimas, sunaikinimas ar sugadinimas kelionės metu. Ypatingai rekomenduojame įsigyti šį draudimą, jeigu į kelionę vežatės didesnės vertės daiktus (papuošalus, fotoaparatus ar vaizdo kameras, kompiuterius bei kitą techniką, prabangos prekes ir kit.).

Bagažas

Kiekvienas turistas turi teisę vežtis vieną bagažo vienetą, kuris pažintinės kelionės autobusu metu yra talpinamas į transporto priemonės bagažo skyrių, ir rankinį bagažą, kuris turistui yra pasiimamas į transporto priemonės vidų ir laikomas pagal vežėjo nustatytas taisykles. Bagažas, kuris yra vežamas transporto priemonės bagažo skyriuje, kelionės į priekį ir atgal metu vairuotojo yra patalpinamas transporto priemonės bagažo skyriuje. Klientas atsiimdamas bagažo vienetą yra atsakingas už tai, kad atsiimtų tik jam priklausančią bagažo vienetą. Rekomenduojame visuomet atsiimant bagažą atidžiai jį apžiūrėti ir atsiimti jį tik įsitikinus, kad jis yra Jūsų. Jei turistas atsiima ne savo bagažo vienetą ir pastebi tai vėliau, prašome kuo greičiau apie tai informuoti NOVATURO kelionės vadovą. NOVATURAS neatsako už tai, jei turistai sumaišo savo bagažo vienetus. Tokiu atveju betarpiškai rūpinamės savo turistais, siekdami padėti grąžinti sumaišytus bagažo vienetus. Už vežamo rankinio bagažo saugumą atsako pats turistai. Visuomet rekomenduojame būti įsigijus bagažo draudimą.

Jūsų bagaže, kuris vežamas transporto priemonės bagažo skyriuje, neturi būti dūžtančių, greitai gendančių daiktų ar vertingų daiktų, pavyzdžiui, pinigų, raktų, taip pat vaistų, medicininių dokumentų, akinių, akinių nuo saulės, fotoaparatus, vaizdo kamerų ir kitų vertingų elektronikos ar technikos prietaisų bei jų priedų, kompiuterių, asmeninių elektroninių prietaisų, telefonų, mobiliųjų telefonų, elektroninių prietaisų baterijų pakroviklių, juvelyrinių dirbinių, tauriųjų metalų, brangiųjų ir pusbrangių akmenų, muzikos instrumentų, vertybinių popierių ar kitų vertingų daiktų, vertingų meno ar dailės kūrinių, verslo dokumentų, pasų ar kitų asmens tapatybės dokumentų arba pavyzdžių. Kelionių organizatorius ir jo pasitelkti vežimo paslaugas teikiantys tretieji asmenys neatsako už šių daiktų sugadinimą ar dingimą, jei turistai nepaisydami šio įspėjimo, minėtus daiktus veža bagaže, kuris yra talpinamas bagažo skyriuje.

Vežėjas ir NOVATURAS neatsako už rankinį bagažą. Juo turi rūpintis pats turistai.

Išorinė baterija mobiliesiems telefonams

Kelionės metu planuojantiems fotografuoti ar filmuoti mobiliuoju telefonu, rekomenduojama iš anksto pasirūpinti išorine baterija.

Vanduo

Nerekomenduojama gerti vandens iš čiaupo. Bakterijomis užterštas ar stipriai chloruotas vanduo gali pakenkti sveikatai, sukelti žarnyno negalavimus.

Elektros srovė

Pietų šalių viešbučiuose pasitaiko elektros srovės tiekimo sutrikimų. Ne visur vienoda elektros srovės įtampa (125 V arba 220 V), todėl visada atkreipkite dėmesį į instrukciją vonios kambariuose. Kai kuriuose viešbučiuose elektros lizdai yra kitokios formos nei Lietuvoje. Todėl, naudojantis savais elektros prietaisais, reikia turėti „tarpininką“ (adapterį). Kartais viešbučiuose tokį prietaisą galima išsinuomoti. Įsigiję „tarpininką“ prieš išvažiuodami į kelionę, nesusidursite su galimais nepatogumais. Daugumos viešbučių kambariuose yra tik vienas elektros lizdas. Dėl to rekomenduojama į kelionę pasiimti šakotuvus.

Pretenzijos

Jeigu Jūs manote, kad kelionės sutartyje nurodytos paslaugos nesuteikiamos arba suteikiamos netinkamai, pretenzijos turi būti pareiškiamos NOVATURO kelionės vadovui/atstovui kelionės metu (jam nesiėmus pretenzijų spręsti, turi būti pateikiamos vietoje raštu), nes vietoje galima greičiausiai išspręsti ir pašalinti iškilusius nesklaidumus. Jeigu pretenzijos pareiškiamos kelionei pasibaigus, laiko išspręsti problemai jau nebebus. Jeigu kelionės metu nesklaidumai neišsprendžiami, pretenzijas „Novaturui“ galima pareikšti raštu per 14 dienų nuo kelionės pabaigos. Kartu su pretenzija pateikite kelionės dokumentų ir turizmo paslaugų teikimo sutarties kopijas. Pareiškimus prašome siųsti adresu: NOVATURAS, A. Mickevičiaus g. 27, Kaunas, LT 44245, el. paštas: info@novaturas.lt.

NOVATURAS neprisiima atsakomybės dėl *force majeure* aplinkybių, kurių kelionės metu nebuvo galima išvengti. Pretenzijos nepriimamos dėl paslaugų, neįtrauktų į konkrečios kelionės aprašymą NOVATURO kataloge ir kainyne.

Ginčai sprendžiami derybų keliu, o nepavykus susitarti, – Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta tvarka.

Jeigu, kilus teisminiam ginčui, prieš paskelbiant teismo sprendimą, turistai apie skundą ar konfliktą praneša žiniasklaidai, o teismo sprendimas įrodys, kad turistai pretenzijas visiškai arba iš dalies neteisingos, NOVATURAS pasilieka teisę Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka reikalauti iš turistų piniginių nuostolių kompensacijos.

Apie pamirštus kelionėje daiktus prašome skubiai pranešti iš karto po kelionės. Turistai gali tekti padengti telefono ar kitų paslaugų išlaidas, susijusias su daiktų ieškojimu, nepriklausomai nuo to, ar pavyko surasti dingusius daiktus.

Nuorodos

Prieš išvykstant į kelionę, patariame atidžiai išstudijuoti Valstybinio turizmo departamento turistams skirtą informaciją interneto svetainėje www.tourism.lt (skyrelis „Naudinga informacija“, DUK).

Papildomos informacijos apie išvykimo į užsienį sąlygas galite gauti paskambinę į Valstybės sienos apsaugos tarnybą (prie LR vidaus reikalų ministerijos) tel. 8 5 2719305 (www.pasienis.lt).

Svarbios informacijos apie šalį, į kurią ketinate vykti, taip pat galite rasti Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerijos interneto svetainėje

www.urm.lt.

Mūsų rekvizitai

AB „Novaturas“

Įmonės kodas 135567698

PVM mok. kodas LT355676917

A. Mickevičiaus g. 27, LT-44245 Kaunas Tel.

837 321264, el. paštas: info@novaturas.lt

www.novaturas.lt

Duomenys apie įmonę kaupiami ir saugomi Valstybės įmonės Registrų centro Juridinių asmenų registre.

SVARBU! Informacija kataloge pateikiama pagal katalogo rengimo metu turimus duomenis. Apie vėlesnius pasikeitimus teiraukitės kelionių agentūrose bei ieškokite jos interneto svetainėje www.novaturas.lt.